

הַזֶּה פָּרְשׁוּהוּ. אָכֵל בָּא וּרְאָה, בְּפֶרֶחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׁב, כְּעֵשֶׁב הַזֶּה שֶׁהוּא בִּיבֵשׁ בְּאֶרֶץ וְהוּא יִבֵּשׁ, כְּשִׁשׁוּרִים בּוֹ מִים הוּא פּוֹרֵחַ, וְאוֹתוֹ יִבֵּשׁ פּוֹרֵחַ. וְכֵאֵילָן הַזֶּה קָצוּץ שְׁצִץ מִחֲדָשׁ, וְלֹא מִעֲלֵה אֶלֶּא אוֹתָם פְּאֹרוֹת לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה, שֶׁהֵם עֲנָפִים שְׁעוּלִים, וְלַעוֹלָמִים לֹא עוֹלָה אֵילָן כְּפִי שֶׁהִיא בְּרֵאשׁוֹנָה לְהִיּוֹת אֵילָן, וְכֵל זֶה לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד, לְעַקְרָם מִהַשְׁרָשִׁים וּמִהַכֵּל.

עוֹד יֵשׁ סוֹד אַחַר בְּזֶה, עַל שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאָרִיךְ רְגוּזוֹ עִם הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִשׁוּם שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא חֶלֶק שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, וְהָעוֹלָם הַבָּא הוּא צַד הַקְּדוּשָׁה. וְהוּא חֶלֶק הַצַּדִּיקִים, שֶׁהַצַּדִּיקִים יִהְיוּ בּוֹ בְּעֻטְרַת הַכְּבוֹד שֶׁל רַבּוֹנָם. וּשְׁנֵי הַצַּדִּידִים הִלְלוּ עוֹמְדִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה. זֶה צַד הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה הַצַּד הָאֲחֵר שְׁטָמָא. זֶה עוֹמֵד לְצַדִּיקִים, וְזֶה עוֹמֵד לְרְשָׁעִים. וְהַכֵּל זֶה כְּנֶגֶד זֶה. אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים שְׁאִין לָהֶם חֶלֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֶלֶּא בְּעוֹלָם הַבָּא.

בָּא וּרְאָה, הַכֵּל הַתְּפִקָּן וְהַתְּגַלָּה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָף עַל פִּי שֶׁבִּלְק וּבִלְעָם לֹא הִתְפַּוְּנוּ עַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַכֵּל הַתְּפִקָּן לְפָנָיו, וְלֹא גָרַע מִשְׁכָּרָם כְּלוּם בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁלְטוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, שָׁגַרְם אוֹתוֹ קָרְבָן לְהַסְתַּלֵּק מִיִּשְׂרָאֵל עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלָף, פָּרַט לְכָל אֱלוֹ שִׁנְהֵרְגוּ, שִׁכְתוּב (במדבר כה) הִרְגוּ אִישׁ וְאִנְשָׁיו הַנֶּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר, וְכָתוּב קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לֵה'. וְעַד כְּעַת אוֹתוֹ קָרְבָן הִנֵּה תְלוּי לְהַפְרַע מִיִּשְׂרָאֵל. שְׁבַעָה מִזְבַּחוֹת כְּחֻשְׁבוֹן אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם.

תָּא חֲזִי, בְּפֶרֶחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׁב. כֵּהֲאִי עֵשֶׁב־א דְאִיהוּ בִּיבֵישׁוּ דְאַרְעָא, וְאִיהוּ יְבִישָׁא, כַּד שָׂרְאן בִּיה מִיָּא אֶפְרִיחַ, וְהֵהוּא יְבִישׁוּ אַתְּפֶרַח. וְכֵהֲאִי אֵילָנָא קָצִיצָא דְנֻצִין, וְלֹא סָלִיק אֶלֶּא אֵינוּן פְּאֹרוֹת, לְסִטְרָא דְא וְלְסִטְרָא דְא, דְאֵינוּן עֲנָפִין דְסִלְקִין, וְלַעֲלָמִין לֹא סָלִיק אֵילָנָא, כַּד הָוָה בְּקַדְמִיתָא לְמַהְוִי אֵילָנָא. וְכֵל דְא, לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד, לְאַעְקָרָא לֹון מִשְׁרָשִׁין וּמִכְּלָא.

הֵו רְזָא אַחְרָא אִית בְּהֲאִי, עַל דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָרִיךְ רוּגְזִיה בְּחֵיבִיָּא בְּהֲאִי עֲלָמָא, בְּגִין דְהֲאִי עֲלָמָא, אִיהוּ חוּלְקָא דְסִטְרָא אַחְרָא. וְעֲלָמָא דְאִתִּי אִיהוּ סִטְרָא דְקְדוּשָׁה. וְאִיהוּ חוּלְקָא דְצַדִּיקִיָּא, לְמַהְוִי צַדִּיקִיָּא אֵינוּן בְּעֻטְרָא דִיקְרָא דְמֵאֲרִיהוֹן בִּיה. וְתֵרִין סִטְרִין אֵלִין, קִיִּמִין דְא לְקַבֵּל דְא. דְא (דף רכ"ד ע"ב) סִטְרָא דְקְדוּשָׁה. וְדָא סִטְרָא אַחְרָא דְמִסְאַבָּא. דְא קִיִּמָּא לְצַדִּיקִיָּא, וְדָא קִיִּמָּא לְרְשִׁיעִיָּא, וְכֵלָא דְא לְקַבֵּל דְא. זְכָאִין אֵינוּן צַדִּיקִיָּא, דְלִית לֹון חוּלְקָא בְּהֲאִי עֲלָמָא, אֶלֶּא בְּעֲלָמָא דְאִתִּי.

תָּא חֲזִי כֵלָא אַתְּתִקָּן וְאַתְּגַלִּי קָמִי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאָף עַל גַּב דְבִלְק וּבִלְעָם לֹא אַתְּפּוֹנוּ לְגַבִּי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כֵּלָא אִיהוּ מִתְּתִקָּן קָמִיה, וְלֹא גָרַע מֵאֲגַר דְלֵהוֹן כְּלוּם בְּהֲאִי עֲלָמָא. בְּהֵהוּא זְמַנָּא שְׁלִיטוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, דְגָרְם הֵהוּא קוּרְבָנָא, לְאַסְתַּלְקָא מִיִּשְׂרָאֵל אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִין אֲלָפִין, בַּר כָּל אֵינוּן דְאַתְקֻטְלוּ, דְכָתִיב (במדבר כה) הִרְגוּ אִישׁ אִנְשָׁיו הַנֶּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר, וְכָתִיב קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לֵיָּי. וְעַד כְּעַת הֵהוּא קָרְבָנָא הָוָה תְלוּי לְאַתְפְּרַעָא מִנְהוֹן דִּישְׂרָאֵל. שְׁבַעָה מִדְּבַחָן כְּחֻשְׁבוֹן אַרְבָּעִין וּשְׁנַיִם.

רבי שמעון אמר, בא וראה, אותם ארבעים ושנים קרפנות עשו בלק ובלעם, ונטלו אותם מאותו הצד האחר לקדוש-ברוך הוא, ועל זה הנה תלוי אותו קרפן, שיטל אותו הצד האחר, שנקרא קללה, מישראל. ועד עכשו לא גבה מהם. וזהו סוד (מלכים ב) ויפן אחריו ויראם. ויפן אחריו - אחריו שכניה, שעמד הצד האחר לאחור. ויראם - הסתפל בהם אותו הצד האחר וראה אותם שראויים להעניש, ועל זה - ויקללם בשם ה'. בשם ה' - להוציא אותו שם ה' מחיוב זה, מאותו חיוב של אותו קרפן שהקריב אותו צד אליו, והכל מתקן לפני הקדוש ברוך הוא ולא נאבד דבר. כמו כן הפל התפקן לפני הקדוש ברוך הוא, הן לטוב הן לרע.

בא וראה, דוד הוא הנה שברח לפני שאול, ועל זה גרם שנאבדו כל אותם כהני נוב, ולא נשאר מפלם - רק אביתר לבדו שברח. וזה גרם פמה רעות בישראל, ומת שאול ובניו, ונפלו מישראל פמה אלפים ורובות. ועם כל זה, אותו חטא הנה תלוי על דוד לגבותו ממנו, עד שקל בני דוד נאבדו ביום אחד, ולא נשאר מהם אלא יואש לבדו, שננב. כמו שלא נשאר מאחילך - רק אביתר לבדו. ועד עכשו אותו חטא הנה תלוי לעשות דין על נוב על אותו חטא של נוב, שכתוב (ישעיה) עוד היום בנב לעמד, ופרשוה.

כמו זה - כל הזהב העשוי למלאכה. מה זה העשוי? כאן הסתפל הקדוש ברוך הוא כשנתנו ישראל זהב לעגל, והקדוש ברוך הוא הקדים להם זהב זה לרפואה, שהרי זהב המשכן הקדים להם לאותו הזהב

רבי שמעון אמר, תא חזי, אינון ארבעין ותרין קרפנין עבדו בלעם ובלק, ונטלו לון מההוא סטרא אחרא לגבי קדשא בריך הוא, ועל דא הנה תלי ההוא קרפנא, לנטלא ליה ההוא סטרא אחרא דאקרי קללה מישראל, ועד השתא לא גבה מנייהו. ודא איהו רזא (מלכים ב) ויפן אחריו ויראם. ויפן אחריו, אחריו שכנתא, דקיימא סטרא אחרא לאחורא. ויראם. אסתפל בהו ההוא סטרא אחרא, וקמא לון דאתחזון לאתענשא, ועל דא ויקללם בשם יי'. בשם יי' לאפקא ההוא שם יי' מחיובא דא. מההוא חיובא דההוא קרפן דאקריב ההוא סטרא לגביה. וכלא איהו מתפקן קמיה דקודשא בריך הוא, ולא אתאביד מלה. כגוונא דא, כלא אתתקן קמיה דקודשא בריך הוא, הן לטב הן לביש.

תא חזי, דוד איהו הנה דערק קמיה דשאול. ועל דא גרים, דאתאבידו כל אינון כהני דנוב, ולא אשתאר מפלהו בר אביתר בלחודוי דערק. ודא גרים פמה בישין בישראל, ומית שאול ובנוי, ונפלו מישראל פמה אלפין ורפין. ועם כל דא, ההוא חובה הנה תלי על דוד לגבות מניה, עד דכל בנוי דדוד אתאבידו ביומא חד, ולא אשתאר מנייהו אלא יואש בלחודוי, דאתגניב. כגוונא דלא אשתאר מאחילך בר אביתר בלחודוי. ועד כען ההוא חובה הנה תלי, למעבד דינא על נוב, על ההוא חובה דנוב, דכתיב, (ישעיה) עוד היום בנב לעמוד ואוקמוה.

כגוונא דא, כל הזהב העשוי למלאכה. מאי העשוי. הכא אסתפל קדשא בריך הוא, כד יהבו ישראל דהבא לעגלא, וקודשא בריך הוא אקדים לון דהבא דא לאסוותא,